

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April - 2026 (New Course)

GROUP-B Pedagogy of Curriculum in Secondary Education(Elective-1)

Time: 02:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) વિસ્તૃત નોંધ લખો: ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષક.
 - 2) Performance Model અને Competence Model વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 - 3) અસરકારક પદ્ધતિશાસ્ત્રની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.
- પ્રશ્ન-૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) અધ્યેતાકેન્દ્રી શિક્ષણ વિષે નોંધ લખો.
 - 2) વિષયવસ્તુકેન્દ્રી અભ્યાસક્રમ પર નોંધ લખો.
 - 3) ક્ષમતાકેન્દ્રી અભ્યાસક્રમ પર નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચેના દરકે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) પ્રક્રિયાકેન્દ્રી અભ્યાસક્રમ એટલે શું?
 - 2) પદ્ધતિશાસ્ત્રની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો.
 - 3) શિક્ષક-કેન્દ્રિત શિક્ષણની એક મર્યાદા જણાવો.
 - 4) કોઈપણ એક વર્તનવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકનું નામ આપો.
 - 5) કોઈપણ એક સંરચનાવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકનું નામ આપો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન-૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક સ્તરે શાળા અભ્યાસક્રમ વિકાસના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
 - 2) બ્લૂમના ટેક્સોનોમીના જ્ઞાનાત્મક અને ભાવનાત્મક ક્ષેત્રો સમજાવો.
 - 3) આર્ટ કોસ્ટાની 'હેબિટ્સ ઓફ માઇન્ડ' (16 બુદ્ધિઓ) ની સમજ આપો.
- પ્રશ્ન-૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) ઇન્ટર્નશિપ કાર્યક્રમના મૂલ્યાંકનના હેતુઓ સમજાવો.
 - 2) ડી બોનોના સિક્સ થિંકિંગ હેટ્સ (De Bono's Six Thinking Hats) વિષે નોંધ લખો.
 - 3) સહયોગી શિક્ષણ (Co-operative Learning) એટલે શું? તેના કોઈ બે લાભો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેના દરકે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) PSTE નું પુરુ નામ આપો.
 - 2) CCE નું પુરુ નામ આપો.
 - 3) ઇન્ટર્નશીપ એટલે શું?
 - 4) સાથીદ્રારા મૂલ્યાંકન (Peer Appraisal) નો એક ફાયદો જણાવો.
 - 5) સહયોગી શિક્ષણ (Co-operative Learning) ની કોઈ બે મર્યાદા જણાવો.

ENGLISH VERSION

Section-1

- Que-1 Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 750 words. (20)
- 1) Write an extended note: Quality Teacher
 - 2) Explain the difference between Performance Model and Competence Model.
 - 3) Indicate the characteristics of effective methodology.
- Que-2 (A) Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 125 words. (10)
- 1) Write a note on learner-centered education.
 - 2) Write a note on content-centered curriculum.
 - 3) Write a note on competency-centered curriculum.
- Que-2 (B) Answer each of the following questions. (05)
- 1) What is process-centered curriculum?
 - 2) Give one definition of pedagogy.
 - 3) State one limitation of teacher-centered education.
 - 4) Name any one behaviourist psychologist.
 - 5) Name any one constructivist psychologist.

Section-2

- Que-3 Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 750 words. (20)
- 1) Explain the principles of school curriculum development at secondary and higher secondary levels
 - 2) Explain the cognitive and emotional domains of Bloom's Taxonomy.
 - 3) Explain Art Costa's 'Habits of Mind' (16 intelligences).
- Que-4 (A) Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 125 words. (10)
- 1) Explain the purposes of evaluating an internship program.
 - 2) Write a note on De Bono's Six Thinking Hats.
 - 3) What is Co-operative Learning? Mention any two of its benefits.
- Que-4 (B) Answer each of the following questions. (05)
- 1) Give the full form of PSTE.
 - 2) Give the full form of CCE.
 - 3) What is an internship?
 - 4) State one advantage of Peer Appraisal.
 - 5) State any two limitations of Co-operative Learning.
